

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 รวมทั้งหมด 1,155 คน จำแนกได้ดังนี้

1.1 สถานภาพ

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 122 คน
1.1.2 ครูผู้สอน	จำนวน 926 คน
1.1.3 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน 107 คน

1.2 ขนาดสถานศึกษา

1.2.1 ขนาดเล็ก	จำนวน 46 โรงเรียน
1.2.2 ขนาดกลาง	จำนวน 44 โรงเรียน
1.2.3 ขนาดใหญ่	จำนวน 17 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประธานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 จำนวน 449 คน ได้มาจากการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชากร โดยใช้ตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 43) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสถานภาพและเทียบสัดส่วนจากประชากรตามขนาดสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจัดฉลาก จำแนก ดังนี้

2.1 สถานภาพ

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 46 คน
2.1.2 ครูผู้สอน	จำนวน 197 คน
2.1.3 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน 45 คน

2.2 ขนาดสถานศึกษา

2.2.1 ขนาดเล็ก	จำนวน 36 โรงเรียน
2.2.2 ขนาดกลาง	จำนวน 38 โรงเรียน
2.2.3 ขนาดใหญ่	จำนวน 10 โรงเรียน

รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรต้น 1	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้บริหาร	ครู	ประธานฯ	รวม	ผู้บริหาร	ครู	ประธานฯ	รวม
1. ขนาดเล็ก	29	209	29	267	11	38	10	59
2. ขนาดกลาง	69	580	62	611	27	119	27	173
3. ขนาดใหญ่	24	337	16	277	8	40	8	56
รวม	122	926	107	1,155	46	197	45	288

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ดังนี้

1. ขั้นตอนการใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

1.2 ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยการสังเคราะห์ 1.1 และ 1.2 และนำมากำหนดเป็นกรอบปัจจัยให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิดให้เลือกตอบ โดยจำแนกเป็น สถานภาพและขนาดของสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2 ประกอบด้วย 6 หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามหลักของลิเคิร์ต (Likert's Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายความว่า มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายความว่า มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ มาก

3 หมายความว่า มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายความว่า มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายความว่า มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2 ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิดให้เลือกตอบโดยเสรี จำนวน 6 ข้อ

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity Content) ของแบบสอบถามโดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงจำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of item Object Congruence : IOC) โดยการวิจัยในครั้งนี้ มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.เจริญ จันทวงศ์ รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

3.1.2 ดร.พงษ์พิทยา มาตรา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาเมย ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา

3.1.3 ดร.อนันต์ พันนึก รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

3.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่น 0.96

3.3 จัดทำแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ขอลงชื่อจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปพบผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามรายชื่อของกลุ่มตัวอย่าง และผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับการตอบ กลับคืนด้วยตนเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 449 ชุด

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจัดกระทำข้อมูล โดยการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละชุด

4. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์นำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาใน 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.51 - 4.00 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ น้อย

2.51 - 3.00 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 - 2.00 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ มาก

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ มากที่สุด

3. เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-Test แบบ One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทดสอบหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซเฟฟ (Seheffe Method)

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยการบรรยายเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 124)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	Σx	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 122)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ข้อ โดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด IOC (Index of Item Objective Congruence) (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 101-102) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบตาม ใช้สูตรของ
 โลเวท (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 112) ใช้สูตรดังนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 K แทน จำนวนข้อ
 X_i แทน คะแนนของแต่ละคน
 C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยใช้การ
 วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-Test แบบ One Way ANOVA)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY